

MEMORIA DESCRIPTIVA PROJECTE- INICIATIVA

RodEscola + RodAmable SANT BOI

POLICIA LOCAL DE SANT BOI DE LLOBREGAT
Equip d'Educació Viària

ÍNDEX CONTINGUTS

1.DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE.....	3
1.1 Justificació del projecte.....	4
1.2 Definició d'objectius.....	5
1.3 Públic objectiu.....	10
1.4 Planificació.....	12
1.5 Grau d'innovació.....	13
1.6 Col·laboració i participació ciutadana.....	14
1.7 Pressupost, cofinançament i sostenibilitat futura del projecte.....	16
1.8 Mecanismes d'avaluació de l'impacte quantitatiu i qualitatiu.....	16
2.RodAmable, deixem enrere l'assetjament escolar.....	18
3.DISTINCIONS, PREMIS I ESMENTS.....	19
4.CONCLUSIONS.....	21

1.-DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

“Rodescola”, terme resultant de la contracció de les paraules rodes i escola, engloben totes aquelles accions educatives i formatives creades i adaptades per l'equip d'educadors policials de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat com a eina metodològica d'ensenyament de conducció de la bicicleta i foment del seu ús, dissenyada i confeccionada específicament per al seu desplegament entre la comunitat escolar i extraescolar i, servint a la vegada, com a plataforma d'impuls i foment de l'ús habitual de la bicicleta entre els santboians i santboianes en general.

Així mateix, la iniciativa, des del seu origen al curs lectiu 2008/09 i únicament interrompuda després de la declaració d'estat d'alerta sanitària al 2020 i 2021, es constitueix en recurs didàctic de qualitat permanent i referencial a la comarca del Baix Llobregat i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, contribuint de manera clara a la reducció d'emissions contaminants acústiques i mediambientals, a una mobilitat més segura i al desenvolupament d'hàbits més saludables, entre altres factors.

context motivacions

D'aquesta manera, “Rodescola”, en el seu caràcter formatiu, és adoptat i queda subsumit en documents com el Pacte Cívic per la Mobilitat Sostenible, el Pla de Mobilitat Urbana Sostenible, el Pla Director de la Bici o l'Estratègia Urbana de la Bici de Sant Boi, d'entre altres, tots ells impulsors de la bici com a transformadora de la mobilitat urbana.

d'on ve?

La iniciativa, en concordança amb aquest esperit impulsor per part de l'Aj. de Sant Boi, cofundador de la Xarxa de Ciutats per la Bicicleta, és desenvolupat principalment en aules i espais interactius, en la seva fase prèvia teòrica-tàctica i en espais públics (places públiques, parcs viaris infantils de trànsit, via pública amb trànsit rodat o patis de centres escolars) per al desenvolupament de les habilitats tècniques de conducció de la bicicleta que capacitin al seu usuari per a una incorporació segura i efectiva a la xarxa viària municipal, aconseguint un nivell d'interacció òptim entre els diferents rols presents en aquesta.

implement

A més, la iniciativa també es constitueix en plataforma de préstec gratuït i puntual de bicicletes a aquelles entitats o comunitat escolar que precisin d'elles per a la celebració de les seves pròpies activitats relacionades amb aquest vehicle, possibilitant d'aquesta manera que qualsevol menor o jove, independentment de les seves circumstàncies familiars o personals, pugui tenir accés a la bicicleta, contribuint així a la familiarització i foment de l'ús de la bici entre els nostres menors i joves de manera externa a les activitats que conformen el projecte.

pobl obj

D'igual manera, Rodescola esdevé en recurs per a la prestació del servei comunitari curricular de l'alumnat de 4rt ESO, amb la supervisió i avaluació directa de l'educador policial.

Així, trobem que el projecte ha quedat refermat a través de:

- Sessions teòriques i tàctiques a l'aula.
- Sessions pràctiques i tècniques a la via pública, espais públics, equipaments municipals i patis escolars.
- Sessions lúdiques i didàctiques en celebració de jornades anuals o esdeveniments solidaris, esportius o de conscienciació social.
- Plataforma de préstec de vehicles i /o material a la comunitat escolar o entitats.
- Espai de commutació de sanció econòmica per treballs en benefici comunitari a infractors de les Ordenances Municipals de Civisme i Convivència i/o a la L.O. 4/15, de Protecció de la Seguretat Ciutadana.
- Plataforma de prestació de Servei Comunitari curricular obligatori d'alumnat de 4t ESO

-1.1 Justificació del projecte.

El naixement del projecte "Rodescola" obeeix a diversos factors d'indole carencial detectats en el seu moment i que van ser reflectits en els diversos documents relacionats anteriorment.

problemàtica

Una vegada identificats aquests, l'equip d'educadors, a través de les seves accions formatives programades anual i regularment, va poder constatar en el seu moment com en la majoria de centres escolars, als seus cicles superiors d'Educació Primària, era comú trobar alumnat (entre el 10-12% de cada grup-classe), que no sols no disposaven de bicicleta sinó que mai havia après a utilitzar-la, per la qual cosa era obligada l'adopció de mesures de caràcter educatiu i formatiu que dotessin la bici de visibilitat als centres escolars i desactivessin l'escassa predisposició dels seus potencials usuaris a utilitzar-la.

diagnos

L'eclosió de les TIC entre els menors no va contribuir tampoc en la mesura desitjable per a l'establiment d'una relació més pròxima entre els menors i la bici, quedant aquesta relegada a mera joguina per a la seva utilització ocasional en trasllats familiars d'oci de curt recorregut i vinculant el seu ús gairebé exclusivament a èpoques de benevolència climàtica.

diagn

És, precisament en aquest moment, quan "Rodescola", com a acció formativa de referència en l'ús de la bici a S.Boi cobra sentit i es desplega en la totalitat de la xarxa de centres escolars educatius, tant d'educació Infantil i Primària, com de Secundària, conferint-li més protagonisme si cap la situació pandèmica sanitària travessada, la qual va revertir i transformar les opcions habituals d'ús d'alguns transports col·lectius per uns altres de caràcter individual, principalment per part de persones adultes.

- 1.2 Definició d'objectius

“Rodescola” basa els seus objectius en dos clars eixos fonamentals, un en la capacitat efectiva dels seus usuaris per a una conducció segura de la bicicleta i un segon en el foment i impuls de la mateixa com a vehicle habitual a utilitzar en trajectes de curt recorregut.

Per a aconseguir-ho, moldea i adapta les seves accions en funció del col·lectiu al qual es dirigeix en cada moment, centrant la seva acció principal en els següents cicles educatius escolars i esdeveniments lúdics o de foment de la salut:

-Educació Infantil (Cicle Superior I5)

A través del trasllat de bicicletes de titularitat municipal, adaptades a l'edat dels participants (amb i sense rodetes laterals) i el muntatge de circuits infantils portàtils en patis escolars o espais públics restringits al trànsit, l'activitat pretén:

1. La familiarització de l'escolar amb el vehicle i la identificació de les seves parts més bàsiques. Control i evolució a peu de la bici per part del/la nen/a.
2. L'assimilació conceptual del casc com a element indispensable i obligatori d'autoprotecció.
3. La incentivació de retirada de rodetes laterals a aquells participants amb un cert nivell d'equilibri ja adquirit.
4. Maniobres d'arrencada, conducció en línia recta, girs, parada i desmunt de la bicicleta sense l'ajuda de rodetes laterals

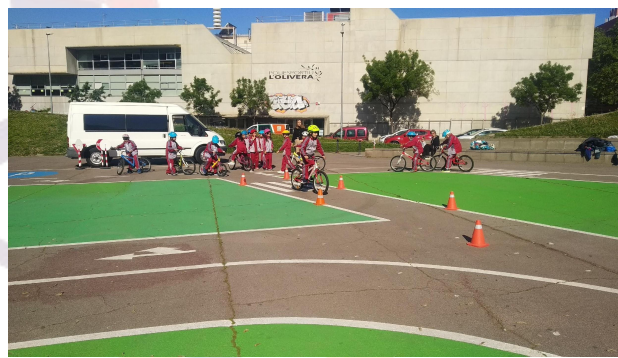

eixem enrere l'assetjament escolar

-Educació Primària (Cicle Inicial 2n)

A través del trasllat de bicicletes de titularitat municipal, adaptades a l'edat dels participants (sense rodetes laterals) i material necessari per a la dinamització de l'activitat en places públiques i pistes viàries infantils públiques, l'activitat pretén:

1. La identificació de la bicicleta com a concepte de vehicle.
2. El coneixement, per part del participant, de les parts bàsiques de la bicicleta i el seu funcionament.
3. L'assimilació conceptual del casc com a element obligatori d'autoprotecció.
4. Introducció en el significat dels senyals de regulació del trànsit més bàsiques, segons la seva categoria (prohibició, obligació, advertiment i informació)
5. El control del vehicle en maniobres d'arrencada, conducció, gir, frenada i parada d'emergència.
6. Selecció d'itinerari i correcta adopció de decisions efectives en circuit viari infantil. Simulació i reproducció d'accions segures en circuit. Interacció i conversió de rols vianant-conductor/a i viceversa.

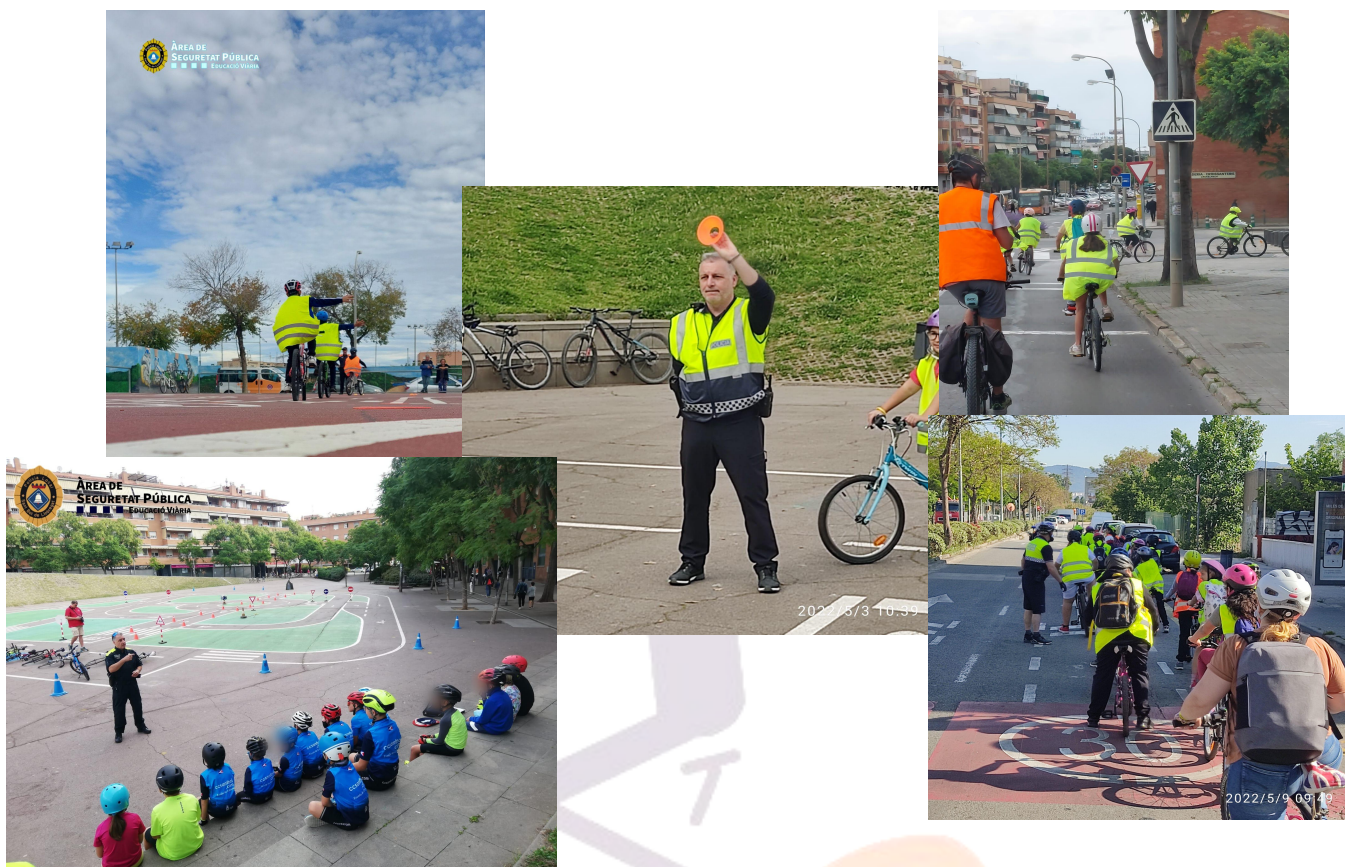

-Educació Primària (Cicle Superior 5è)

A través del préstec de bicicletes a escolars que no disposin d'ella i de les pròpies de la resta de participants, l'equip d'educadors, amb la col·laboració de components de l'Associació de Voluntaris de Protecció Civil, prèvia sessió formativa teòric-tàctica, realitza acompanyament i conducció de grup amb bicicleta fins al un dels dos espais viaris infantils de la població (Pça.Teresa Valls i Diví o Pça. dels Gegants), on es preten l'assimilació dels objectius següents:

1. La detecció de participants que encara no sàpiguen circular sobre la bicicleta.
2. Fiançament del casc com a element de protecció obligatori.
3. Identificació de les parts de la bicicleta, mecanismes i el seu funcionament. Revisió prèvia a la conducció.
4. El fiançament en la seguretat sobre la bicicleta dels seus usuaris.
5. Gestió de situacions imprevistes o d'emergència a través de maniobres evasives
6. La superació d'obstacles, adaptació de la velocitat i control del vehicle en rampes, baixades, frenades, girs, ziga-zaga.
7. La senyalització gestual de les maniobres de gir, incorporació o detenció fora de via. Observació espacial de l'entorn des de la bicicleta. La incorporació a calçada des de

vorera. La identificació, familiarització, i circulació per les vies habilitades per a la bicicleta amb trànsit real.

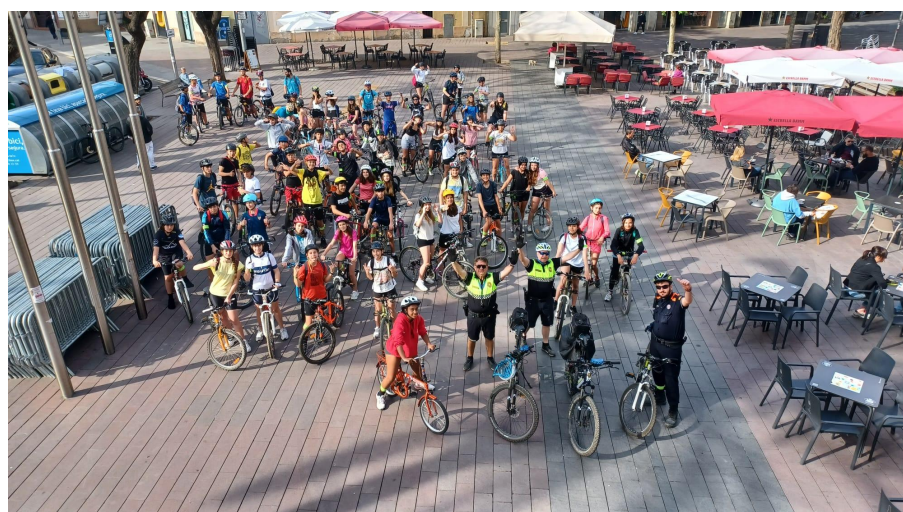
Així mateix, també es fa ús esporàdic del [Parc Ciclista Can Dubler](#), equipament municipal gestionat pel Club Ciclista Sant Boi, i espai idoni per a l'ensenyament d'ús de la bicicleta, en tractar-se d'una pista de 950 mts de longitud per 7 mts d'ample, tancat al trànsit i amb accés restringit.

-Educació Secundària Obligatòria (2n ESO)

A través del préstec de bicicletes a escolars que no disposin d'ella i de les pròpies de la resta de participants, l'equip d'educadors, prèvia sessió formativa teòric-tàctica, realitza acompanyament i conducció de grup amb bicicleta en trajecte urbà predissenyat i d'accés al medi natural (anell verd i Parc Agrari del Baix Llobregat), pretenent:

1. La correcta assimilació com a rol de conductor per part del participant.
2. L'adaptació de l'usuari de bicicleta a les circumstàncies de l'entorn urbà i medi natural.
3. La integració segura del participant en el flux circulatori urbà.
4. L'adopció de decisions per part del participant tendents a minimitzar els riscos inherents associats a la circulació. Conducció intuïtiva i defensiva.
5. Respecte per la resta d'usuaris de la via pública (vianant, conductor vehicle de motor, etc.)
6. Identificació de rutes, vies, carrils i espais habilitats per a l'ús ciclista.
7. Conducció de bicicleta en entorn natural.

-UCA-USA (Unitat de Crisi d'Adolescents Hospital de Salut Mental Benito Menni)

A través del trasllat i préstec de bicicletes de titularitat municipal i material per al muntatge de pista reactiva en espai propi de l'entitat, l'activitat pretén:

1. L'acostament del pacient a la bicicleta.
2. Identificació dels seus mecanismes i funcionament d'aquests.
3. Fiançament del casc com a element de protecció obligatori.
4. Gestió de situacions imprevistes o d'emergència a través de maniobres evasives.
5. La superació d'obstacles, adaptació de la velocitat i control del vehicle en rampes, baixades, frenades, girs, zig-zag.
6. La senyalització gestual de les maniobres de gir, incorporació o detenció fora de via. Observació espacial de l'entorn des de la bicicleta. La incorporació a calçada des de vorera.

-Casals d'estiu i Setmana Santa (Campaments/casals municipals i privats)

A través del trasllat i préstec de bicicletes de titularitat municipal i material per al muntatge de pista reactiva en espai públic, l'activitat pretén:

1. Oferir un recurs didàctic i lúdic a coordinadors i monitors de casals.
2. Fomentar l'ús de la bici extraescolarment en època estival.
3. Realitzar seguiment de nivells adquirits durant el curs lectiu.
4. Adquirir destresa en el maneig de la bici
5. La superació d'obstacles, adaptació de la velocitat i control del vehicle en rampes, baixades, frenades, girs, zig-zag.

-Jornades recurrents de programació anual extraescolar

- Setmana de la Salut -Setmana sense Fum
- Setmana de la Mobilitat -Fira de la Puríssima
- Jornada Esport Inclusiu -Baixcicletada
- Estiu als barris

La participació de “Rodescola” en aquests esdeveniments i jornades respon a l'ànim **d'acostar la bicicleta a la ciutadania en general i als nens/as i joves especialment**, organitzant tallers de pràctica de conducció de bicicletes en entorn simulat (parcs viaris infantils portàtils de titularitat municipal) o acompanyament i guia de participants en sortides ciclistes interurbanes (Baixcicletada), entre altres.

-1.3 Públic objectiu

En clau general, “Rodescola” busca **augmentar, en un futur proper, el percentatge d'usuaris habituals de vehicle a motor pel d'usuaris de la bicicleta als nostres carrers, bé de manera intermodal o com a vehicle principal en curts recorreguts**, per la qual cosa creiem preceptiu accedir als centres escolars amb la finalitat de dotar de visibilitat a aquest mitjà de transport, a més de mostrar els avantatges que pot oferir al seu potencial usuari, relacionades totes elles directament amb un benefici tangible en la seva salut alhora que en una contribució a la millora de la mobilitat urbana.

obj

Per això, l'equip d'educadors d'aquesta policia ofereix i posa a la disposició dels següents centres escolars i entitats el programa “Rodescola”, adaptant les seves programacions a les especificitats i característiques pròpies del grup al qual dirigeix la seva acció i que es relacionen a continuació:

Centres d'Ed. Inf. i Primària públics i concertats	Centres d' ESO públics i concertats
---	--

Antoni Gaudí	Amat Verdú	P.Cos	Salesians
Antoni Tàpies	Vicente Ferrer	Ítaca	J.Bardina
Barrufet	Benviure	Camps Blancs	R.Casanova
Ciutat Cooperativa	Josep M.Ciurana	J.Rubió i Ors	Marianao
Casablanca	Marianao	F.Llor	S.Josep
Can Massallera	Montbaig		
Parellada	Rafael Casanova		
Joan Bardina	Fundació Llor		
Molí Nou	Pedagogium Cos		
Vedruna S.Boi	Salesians		
Sant Josep	Sto. Tomàs		

Casals d'estiu i Setmana Santa

Eixida
Mini Coope
Ginkgo
Ludoteca Casablanca

Casal Parellada
Arrels
Casal A.Verdú.
Salesians

Així mateix, la iniciativa és ofertada i programada recurrentment en les següents entitats i esdeveniments culturals, esportius o de sensibilització per al públic en general o personal d'ingrés hospitalari:

- UCA-USA (Unitat de Crisi Adolescent H.Psiquiàtric Benito Menni)
- Setmana de la Mobilitat
- Setmana sense Fum
- Setmana de la Salut
- Fira de la Puríssima
- Baixcicletada
- Jornada Esport Inclusiu

- 1.4 Planificació

Prenent com a base temporal de desenvolupament de la iniciativa l'any lectiu 2022/23, "Rodescola" és programat anualment de manera recurrent amb la totalitat de centres escolars de la població en educació infantil, primària i secundària amb especificació dels nivells i cursos ressenyats anteriorment, a més de a les jornades i esdeveniments que es relacionen segons temporalitat següent:

-Setembre 2023

- Programació i agendat d'activitats als centres d'Educació Inf, Primària i ESO
- Celebració Baixcicletada
- Celebració Setmana de la Mobilitat

-1er i 3r trimestre curs 2022/23

- Celebració sessions teòriques i pràctiques Rodescola a Ed.Inf, Primària i ESO

-Desembre 2022

- Celebració jornades Fira de la Puríssima en circuit viari infantil.

-Abril 2023

- Celebració jornada Setmana de la Salut

-Semana Santa 2023

- Celebració sessions casals infantils.

-Juliol 2023

- Celebració jornades Casals d'Estiu.

L'impuls de la iniciativa depèn directament del Àrea de Seguretat Pública i la creació, modificació i dinamització de les seves accions són dutes a terme per part dels agents educadors policials **Xavi Martínez i Esteve Pla**, adscrits a l'Equip d'Educació Viària de la policia local.

Per al correcte desplegament del projecte, podem identificar de manera indirecta, però no menys important, la col·laboració dels següents Departaments, en els quals es recolza i beneficia :

1.Infraestructura ciclista: Serv. Planificació del Territori, Serv. Equipaments Públics, Unitat Projectes i Obres d'Espai Públic, Unitat Suport Tècnic de Manteniment, Unitat Planificació i Gestió de Centres Educatius, Equip Tècnics/as de Districte (Participació Ciutadana).

2.Formació: Unitat Convivència i Civisme, Educació i Direcció d'estudis Centres Escolars.

3.Salut i esport: Dep. Esports, Dep.Salut Comunitària i Benestar, Dep. Igualtat d'Oportunitats i Ocupació.

4.Desenvolupament econòmic local : Serv. Desenvolupament Econòmic.

5.Comunicació i sensibilització : Dep.Comunicació, Serv. Medi Ambient i Agricultura

6.Seguretat: Àrea de Seguretat Pública -Associació de Voluntaris de Protecció Civil-

-1.5 Grau d'innovació

Com a proposta formativa, Rodescola anhela contribuir a un canvi d'actitud individual de les persones que desemboqui en una millora de la mobilitat urbana, una reducció dels agents contaminants i la promoció d'hàbits saludables, entre altres.

Per això, totes les accions formatives que engloben el projecte, atorguen a la bicicleta el paper protagonista com a element per a l'assoliment dels agents anteriorment ressenyats i impuls en la manera de desplaçar-se de la nostra ciutadania a mig terme.

Òbviament, aquest Equip, des de la seva creació, ha seguit permanentment els corrents i influències socials en relació als hàbits de mobilitat de la nostra societat durant dècades, sent capaç de dissenyar una eina metodològica d'ensenyament i promoció de l'ús de la bicicleta que acostés aquesta a la comunitat infantil des d'edats molt primerenques (Educació Infantil) i que els acompanyessin fins a la seva etapa d'Educació Secundària amb el clar objectiu de convertir aquest vehicle en element de desplaçament individual principal.

L'esforç realitzat i el camí, a vegades no exempt d'obstacles, per fer arribar la bicicleta fins al nen/a que no disposava d'ella va ser titànic i el projecte, en el qual l'Equip va creure des del seu naixement, va anar afermant-se en cadascun dels centres escolars ja ressenyats, en un principi amb bicicletes antigues donades per alguna entitat o amb aquelles altres aportades per alguns/as companys/as, el fill o la filla del qual ja no utilitzaven per haver quedat petites.

Finalment, i després de realitzar diverses inversions a càrrec de partides pressupostàries a aquest efecte, Rodescola va poder adquirir les seves pròpies bicicletes, disposant avui dia, d'unes 28 bicicletes adaptades a les diferents edats escolars (cicles sense pedals, bicis de roda 14" amb rodets laterals extraïbles, 20", 24", 26" i 27'5") i fins i tot patinets.

Aquesta circumstància, unida al fet que Rodescola es constitueix també en **espai per a la prestació de serveis comunitaris obligatoris d'alumnes de 4ºESO**, en el qual desenvolupen tasques de suport a l'educador en la dinamització de continguts i gestió del material utilitzat, així com en **espai de commutació de sancions administratives a la OOMM de Civisme i Convivència als seus infractors menors**, i fins i tot com a **plataforma de préstec de material i bicicletes a entitats i comunitat escolar** per a la celebració de les seves pròpies activitats, Rodescola s'erigeix com a producte pioner en l'obstinació per fer créixer el nombre d'usuaris de la bicicleta a la nostra ciutat i transmetre les bondats que aquesta els aporta.

Per últim, i com s'exposarà al punt específic 3, trobem que Rodescola ha incorporat nou i **pioner projecte** al conjunt d'activitats que el conformen, el qual pretén la sensibilització de l'alumnat en la detecció i desactivació d'episodis **d'assetjament escolar** a través de la bicicleta, rebent el títol de "**RodAmable, deixem enrere l'assetjament escolar**", de recent implantació durant el curs lectiu escolar 2023/24.

- 1.6 Col·laboració i participació ciutadana.

Des de la seva posada en marxa, la proposta formativa de referència ha vist modificada la seva estructura didàctica en forma d'adaptacions que adequessin el seu contingut en funció de la normativa vigent a cada moment.

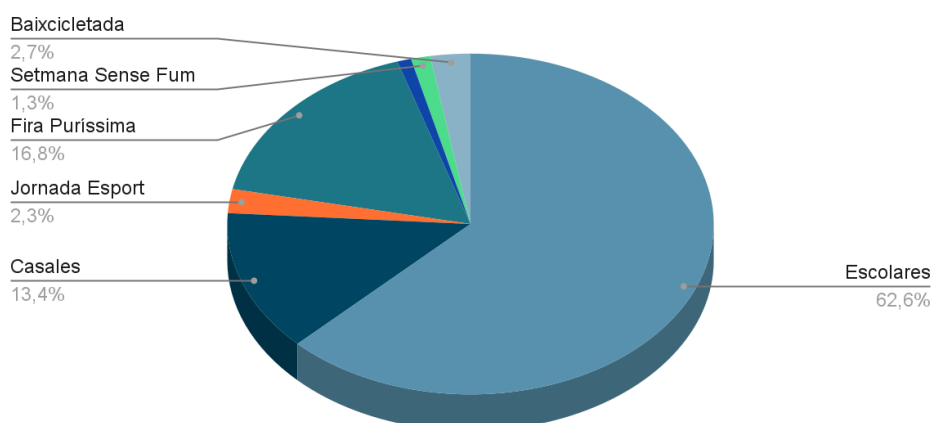
Per a això, són diverses les institucions, entitats i organismes locals que col·laboren en la iniciativa, adaptant-se aquesta a l'objectiu proposat per a cada col·lectiu i sense els quals, el projecte formatiu no seria viable.

Així, trobem que Rodescola és conformat, reforçat o recolçat de manera recurrent o puntual per:

- Equip d'Educadors Policials
- La totalitat dels centres escolars d'Educació Inf. i Primària (22)
- La totalitat dels centres escolars ESO (10)
- Alumnes i coordinadors de PFI-PQPI de la Fundació Marianao.
- Club Ciclista S.Boi
- CAP Montclar (Setmana sense Fum)
- Marianao TéCor (Setmana de la Salut)
- Dpt. Esports (Jornada Esport Inclusiu)
- Dpt. Mobilitat (Fira de la Puríssima, Setmana de la Mobilitat i Baixcicletada)
- Servei de Convivència i Mediació
- Casals de Setmana Santa / estiu municipals i privats.
- Àrea de Seguretat Pública (Associació de Voluntaris de Protecció Civil)
- Establiment BIKEBOI
- Establiment DECATHLON S.Boi.

Com a dada estadística, podem ressenyar que durant l'any 2022 es van registrar un total de **3.627 impactes**, entenent com a tals cadascuna de les participacions individuals en alguna de les activitats que integren el projecte Rodescola, distribuïts entre els següents percentatges

Porcentaje usuarios Rodescola

Així mateix, la iniciativa es beneficia d'aquelles infraestructures relacionades directament amb l'ús de la bicicleta, com ara les 22 estacions d'estacionament Bicibox, de AMB (Àrea Metropolitana de Barcelona), per a l'estacionament temporal de les bicicletes particulars dels seus usuaris, o les 10 estacions de bicicleta elèctrica compartida i metropolitana Ambici, que fomenten la mobilitat amb bicicleta elèctrica a la ciutat.

A més d'això, Sant Boi compta amb 77 km de vies pedalables distribuïts entre vies amb limitació a 30 km/h, carrils bici en vorera i en calçada segregats del trànsit, vies compartides, sengles naturals (Anell Verd que travessa la ciutat des del riu Llobregat fins a l'Ermita de Sant Ramón, a 289 mts d'altitud), o pistes fluvials pedalables que recorren paral·leles al curs del riu.

També són incorporades al projecte infraestructures com ara el Parc Ciclista Can Dubler i les pistes públiques viàries infantils de Pl. dels Gegants i de Pza. Teresa Valls i Diví, situades totes dues en diferents sectors de la ciutat per a cobrir la demanda dels diferents centres escolars que hi prenen part a la iniciativa.

Així mateix, ens trobem a la última fase d'execució de les obres que unirà les poblacions de Cornellà de Llobregat, S.Boi de Llobregat, Viladecans, Gavà i Castelldefels a través de la conversió de la Ctra. C-245 en corredor interurbà amb segregació de carrils exclusius per a la circulació general de vehicles, carril bus i carril bici, on l'ús d'aquest últim ja es beneficia la iniciativa Rodescola al seu pas per S.Boi.

-1.7 Pressupost, co-finançament i sostenibilitat futura del projecte.

Els recursos necessaris per al desenvolupament de la iniciativa estan garantits a través de dotació pressupostària municipal anual corresponent al Àrea de Seguretat Pública i a la Unitat d'Educació Viària.

Aquesta és administrada i gestionada per responsable de l'Àrea d'Administració en funció de les mancances detectades per l'Equip d'Educadors i informat prèviament el Dpt.de Logística quant a material a adquirir, reparar o modificar, rebent el suport econòmic vital per a la substentació de la iniciativa de manera permanent des de la seva posada en marxa.

En un futur immediat, Rodescola cobrarà protagonisme, encara més si cap, donada la projecció que des de les institucions comunitàries i estatals es planteja cap al foment de l'ús de la bici com un dels eixos troncats de la nova mobilitat dins de les seves respectives estratègies de la bici, potenciant encara més les seves accions en benefici d'una major visibilitat de bicicletes al municipi.

- 1.8 Mecanismes d'avaluació de l'impacte qualitatiu i quantitatiu del projecte

L'avaluació de la iniciativa Rodescola passa per la consecució dels objectius proposats i la satisfacció dels seus usuaris i responsables de grups quant al desenvolupament de les activitats proposades, a través dels indicadors següents:

Aquest equip, després de la celebració de cada activitat, sol·licita de tutors, coordinadors o responsables dels col·lectius als quals l'acció es dirigeix, la seva valoració en enquestes enviades via email, les quals adapten el seu contingut a avaluar en funció del col·lectiu participant.

Com a exemple, s'adjunta a continuació l'enquesta corresponent a les activitats dirigides a escolars en Educació Infantil i Primària:

- Enquesta de valoració de les activitats d'educació viària

Aquesta activitat forma part del programa educatiu de la Policia Local, que vol projectar-se des de l'espai extra-escolar per brindar-vos més potència preventiva.

No obstant, el seu plantejament resta obert a les valoracions dels seus usuaris i usuàries.

En aquest sentit, t'agrairem honestament una opinió sincera al respecte de:

1. El contingut de l'activitat (equilibri lúdic – educatiu)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Els monitors policials (didàctica en les explicacions i actitud en les interaccions)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. El material (adequació en forma i concepte a l'esperit de l'activitat)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4. La temporització de l'activitat (durada de cada sessió i, si n'hi ha més d'una, distribució d'aquestes en el calendari)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. Observacions / suggeriments:

Escola / Institut/ Centre:

Data:

En concret i, segons valoracions en enquesta recopilades durant l'any 2022, aquestes van obtenir una qualificació mitjana de 9'75 punts sobre 10.

A la vegada, cada acció formativa és avaluada digitalment pels responsables dels grups escolars a través del Catàleg d'Activitats Educatives que l'Ajuntament oferta als centres escolars de la ciutat.

Un altre dels indicadors avaluables que la iniciativa recull és el nombre d'escolars que en el Cicle Superior d'Educació Primària 5è Curs (10-11 anys d'edat), van aprendre a utilitzar una bicicleta sense rodets laterals, comptabilitzant durant l'any 2022 un total de 31 alumnes.

La creixent utilització de la bicicleta a la ciutat de S.Boi també és reflectida en els següents gràfics sobre sinistralitat i lesivitat dels seus usuaris durant l'any 2022, mostrant una quantitat a l'alça respecte d'anys anteriors, sobretot en comparació amb l'any 2021, la qual cosa deixa albirar un increment de l'ús d'aquest vehicle any rere any.

Taula 8. Lesivitat dels conductors de bicicletes.

Lesivitat	2020	2021	2022
Mort (dins 24h posteriors accident)	0	0	0
Ferit greu: hospitalització superior 24h	0	0	1
Hospitalització fins 24h	20	14	21
Amb assistència sanitària d'ambulància o SAMU en el lloc de l'accident i sense trasllat a hospital	0	1	1
Rebutja assistència sanitària	2	4	1
Il·lès	2	0	0

Taula 9. Lesivitat dels conductors de bicicletes per franja d'edat.

Edat	Hospitalització fins 24h	Assist. sanitària en el lloc de l'accident i sense trasllat	Rebutja assistència sanitària	Ferit greu: hospitalització superior 24h
Sense determinar	0	0.	0	0
De 0 a 14 anys	2	0	0	0
De 15 a 24 anys	3	0	0	1
De 25 a 34 anys	1	0	0	0
De 35 a 44 anys	4	0	0	0
De 45 a 54 anys	5	0	1	0
De 55 a 64 anys	5	1	0	0
Més de 74 anys	1	0	0	0

2. RodAmable, deixem enrere l'assetjament escolar.

L'assetjament escolar, com a forma de violència més freqüent entre iguals, esdevé en problemàtica social a causa de l'àmbit en el qual es desenvolupa (escola) i l'edat dels participants en els seus episodis (menors d'edat).

Conscients de les situacions que l'assetjament escolar provoca entre la societat, en general, i entre la comunitat escolar, específicament, el nostre equip, juntament amb el Servei de Convivència i Mediació d'aquest Ajuntament, van decidir crear accions formatives en clau de prevenció i restauració, dirigides tant al professorat com a l'alumnat, les quals són desplegades a les aules pels educadors policials al cicle superior d'educació primària (5è) i a 1er ESO, amb les accions "Falcon Eyes" i "Sota Pressió", respectivament.

Partint de la base que la iniciativa Rodescola és una eina "viva", amb capacitat d'adaptar les seves propostes en funció del grup objectiu al qual es dirigeix i de transformació permanent quant als seus continguts, l'equip d'educadors policials han considerat ampliar l'oferta formativa i informativa respecte del problema social actual i crear el projecte "**RodAmable**", el qual queda subsumit dins la iniciativa **Rodescola**.

RodAmable, contracció de les paraules roda i amable, esdevé una eina didàctica i formativa que agrupa dos àmbits tan diferenciats com són la **bicicleta** i l'**assetjament escolar** (bullying), essent **pionera a tot l'Estat**.

Per tant, **RodAmable**, com a acció de nova creació i implantació durant el curs lectiu 2023/24, basa la seva existència en dos objectius a assolir en àmbits molt diferenciats com són:

-Impuls i foment d'ús de la bicicleta entre la comunitat escolar (vegeu punt 1.2)

-Sensibilització vers la problemàtica de l'assetjament escolar, detecció de possibles episodis i desactivació d'aquests.

Per fer-ho, l'activitat, amb el seu caire esportiu, lúdic i formatiu, i utilitzant la bicicleta com a eina per prevenir l'assetjament escolar, posa èmfasi en l'adquisició i capacitat d'habilitats per a tal fi, treballant valors com ***l'assertivitat, l'empatia, la solidaritat, el respecte, la cooperació i cohesió de grup***, entre altres.

El desenvolupament de l'activitat, en la seva fase prèvia, s'inicia a les aules amb les accions preventives Falcon Eyes i Sota Pressió. En una segona fase, entra en acció el projecte **RodAmable**, al qual i, amb les bicicletes pròpies dels participants i, acompanyats de personal del centre escolar respectiu, de personal voluntari de l'Associació de Protecció Civil i del guia policial, realitzen ruta en bici pels vials habilitats de la ciutat fins a arribar a una de les places viàries infantils (Pça.Teresa Valls i Diví/ Pça. dels Gegants).

Un cop al lloc, es despleguen diverses **dinàmiques grupals**, tant en bici com a peu, sota els paràmetres de la metodologia restaurativa (circulació per parelles, relleus, rondes de visibilització de virtuts personals i grupals, jocs, etc.)

La totalitat de les dinàmiques a desenvolupar busquen relacionar el seu caràcter lúdic amb la integració de tots els participants sense distincions i, d'aquesta manera, sensibilitzar l'alumnat en les conseqüències que comporta formar part d'un possible episodi d'assetjament, en els seus rols d'agressor, víctima i/o testimoni directe passiu.

RodAmable, des del seu inici al curs escolar 2023/24, és ben rebut per la comunitat escolar, conscient aquesta de la problemàtica d'afectació directa al seu àmbit i de les conseqüències, totes elles negatives, que l'assetjament escolar aporta a la comunitat i les seves famílies.

3.DISTINCIONS, PREMIS I ESMENTS.

El projecte Rodescola, com a iniciativa d'impuls i foment de l'ús de la bicicleta i, per tant, facilitador de canvis d'actitud en les persones, quant a la mobilitat sostenible i segura es refereix, ha gaudit de diversos reconeixements públics al llarg de la seva existència, sent els més importants els que segueixen a continuació:

-3ª Menció premis Bikefriendly 2021, impulsats per la Xarxa de Ciutats x la Bicicleta 2021

Educación y promoción

En la categoría de 'Educación y Promoción' obtiene el Premio Bikefriendly 2021 el Ayuntamiento de Pamplona. El consistorio ha demostrado su compromiso con la movilidad ciclista a través de acciones orientadas a combatir las barreras que dificultan el uso cotidiano de la bici mediante la educación, el estímulo y la comunicación a la ciudadanía.

En esta categoría se recibieron un total de 15 candidaturas, siendo las del Ayuntamiento de Valencia y el Ayuntamiento de Sant Boi de Llobregat las mejor valoradas por el jurado tras la del ganador, el Ayuntamiento de Pamplona.

-1r Premi Categoria Municipi petit-mitjà II Edició dels Premis Internacionals de Mobilitat 2022, creats per la Plataforma d'Empreses per la Mobilitat Sostenible i recolçats pel Ministeri de Transports i Agenda Urbana (MITMA), la fundació CONAMA i la Reial Acadèmia de Ingenieria, atorgat a Madrid.

-Premi a les Bones Pràctiques en Educació Viària, atorgat en la **III Edició dels Premis ATESVAN-Fundació Smart Baby 2022**, en el marc de celebració del V Congrés d'Educació Viària d'Andalusia, a Rota (Cadis)

Ressenyar que durant el curs lectiu 2008/09, al qual es van assentar les bases del que avui dia és el projecte-iniciativa RODESCOLA, la **Direcció General d'Energia i Transports de la Comissió Europea (DGET)**, va premiar a aquest Equip com una de les 4 institucions més creatives, actives i eficients en la lluita contra la sinistralitat viària, sent reconeguts amb **accèssit al III premi de l'Excel·lència en Seguretat Viària**, la gala de lliurament de la qual de guardons va tenir lloc a la ciutat de Brussel·les en data 12 de Novembre de 2008.

3.CONCLUSIONS

Per tant, ressenyar que la iniciativa Rodescola, amb les seves variants, constitueix un **veritable recurs didàctic de qualitat sobre metodologia de l'ús de la bici** que, des de la seva implantació a la ciutat, ha anat transformant-se en funció dels objectius proposats i acomodant-se a la normativa vigent i tendències socials de cada moment.

Així mateix, es tracta d'una més que **valuosa plataforma de foment de l'ús de la bicicleta**, donat el seu ventall de propostes formatives i de facilitació de vehicles i material que, any rere any, ve superant el nombre de participants que esperen la seva posada en escena de manera regular.

D'altra banda, trobem que Rodescola també abraça projectes com el **RodAmable** que, a través de la bicicleta, capacita els seus participants per a la identificació i desactivació de possibles episodis d'assetjament escolar, resultant també una gran eina a l'abast i servei de la comunitat escolar en la prevenció d'aquest.

Els esments ressenyats al punt 3 no fan més que confirmar que la línia de treball que en el seu moment el nostre equip va adoptar i adaptar per a impulsar un canvi cap a una mobilitat més segura i sostenible, va ser l'adequat per a la consecució dels objectius proposats i ens anima, com a institució, a continuar plantejant propostes dins de l'àmbit de la prevenció i la formació que redundin en un benefici en clau sostenible per a la nostra ciutadania.